ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

Қўлёзма ҳуқуқида
УДК 33м:330.3658(575.1)

НАЗАРОВА МУАТТАР РАШИДОВНА

Иқтисодиёт реал сектор корхоналарига хорижий инвестицияларни жалб этиш механизмларини такомиллаштириш йўллари

5A231101 – "Жаҳон иқтисодиёти(Минтақалар ва фаолият турлари бўйича)" мутахассислиги бўйича

Магистр
академик даражасини олиш учун ёзилган
диссертация

Илмий раҳбар:
PhD., Доц. Д. Исмаилов

Тошкент – 2021

АННОТАЦИЯ

Магистрлик диссертациясида Ўзбекистон иқтисодиётига хорижий инвестицияларни жал этишнинг назарий ва услубий асослари кўрсатиб берилган. Хусусан хорижий инвестицияларнин иқтисодиётни ривожлантиришдаги роли ва аҳамияти, инвестицион иқлим ҳамда унга таъси этувчи омиллар, Ўзбекистон Республикасининг инвестиция сиёсатига таълуқли асоси кўрсаткичлар, хорижий инвестицияларни жалб қилишда инвестицион муҳит жозибадорлигин ошириш борасида илғор тажрибалар ва улардан Ўзбекистон шароитида фойдаланиш масалалар ўрганилган. Шунингдек, мамлакатда хорижий инвестиция жалб қилишдаги сўнги йиллар тендецияс таҳлил қилинган.

ANNOTATION

The dissertation work contains the theoretical part where the author studied the economic essenc of foreign investments and their fuctions, examined the role of the investment climate and the features c financial indicators for the decision of the foreign investor, analyzed the main indicators of investmer policy and determined the stages of its formation and improvement in Uzbekistan, the main factor influencing the attraction of foreign investments were analyzed, as well as the latest trends in the spher of their attraction to the economy of Uzbekistan. Moreover, it is studied the advanced experience c increasing the attractiveness of the investment climate in attraction of foreign investments and using c them in Uzbekistan.

Магистрлик диссертация иши "Жаҳон иқтисодиёти" кафедрасида дастлабки ҳимояда ўтган. 6 - сонли баённома «10» 06 2021 й.

Илмий раҳбар: доц. Д.Исмаилов ________ 21.06.21
имзо сана

Магистр: М. Назарова ________ 21.06.21
имзо сана

"Ҳимояга тавсия этилади"
"Жаҳон иқтисодиёти" кафедраси
мудири доц. Н.С.Исмаилова ________
"21" май 2021 йил

Ҳимоя 2021 йил "22" 06 соат 14:00 да Тошкент давлат иқтисодиёт университетида бўлиб ўтади.

МУНДАРИЖА

КИРИШ 3

I-БОБ ХОРИЖИЙ ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ МОҲИЯТИ ВА ИҚТИСОДИЁТГА ЖАЛБ ҚИЛИШНИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ 9

1.1. Хорижий инвестицияларнинг иқтисодий моҳияти ва унинг иқтисодиётда тутган роли 9

1.2. Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида хорижий инвестицияларни жалб қилишни рағбатлантириш чора-тадбирлари 17

1.3. Ўзбекистон Республикасининг инвестицион муҳити ва унга таъсир этувчи омиллар 34

Биринчи боб бўйича хулосалар 41

II-БОБ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЖАЛБ ҚИЛИШ ҲОЛАТИ ТАҲЛИЛИ 43

2.1. Иқтисодиётни инновацион ривожлантиришда ивестицияларни жалб этиш ҳолати таҳлили 43

2.2. Ўзбекистон Республикасида хорижий инвестицияларни жалб этиш ҳолати 50

2.3. Реал сектор корхоналарига хорижий тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилишни рағбатлантириш 56

Иккинчи боб бўйича хулосалар 68

III-БОБ МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТГА ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЖАЛБ ҚИЛИШНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ВА УНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛЛАРИ 70

3.1. Хорижий инвестицияларни иқтисодиётга жалб этиш тизимини такомиллаштиришнинг долзарб муаммолари 70

3.2. Иқтисодиётга хорижий инвестицияларни жалб қилишни рағбатлантириш ва уни такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари 74

Учинчи боб бўйича хулосалар 79

ХУЛОСА ВА ТАКЛИФЛАР 81

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ 84

Кириш

Диссертация мавзусининг асосланиши ва унинг долзарблиги.

Мамлакатимиз иктисодий тараккиётини баркарорлаштириш, ишлаб чикариш ва экспорт салоҳиятини кенгайтириш, миллий иктисодиётимизни жаҳон иктисодий тизимига интеграллашувини таъминлаш долзарб масалалардан саналади.

Истиклол йилларида республикамиз ҳукумати томонидан маҳаллий ишлаб чикарувчиларни кўллаб-кувватлаш, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоялашга йўналтирилган алоҳида амаллар билан бир каторда хорижий инвестицияларни жалб этиш борасида ҳам бир катор чора-тадбирлар амалга оширилмокда.

Мамлакатларга тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб этишда инсон тараккиёти омилини ривожлантириш йўллари ва улар ёрдамида ташкил этиладиган корхоналарнинг фаолиятини йўлга кўйиш юкорида айтиб ўтилган долзарб вазифаларнинг ечимини излаш йўлида килинадиган муҳим ишлар жумласига киради.

Бугунги кунда мамлакатимизда инновацион фаолиятни ривожлантириш ва ишлаб чикариш имкониятларини кенгайтириш максадида йирик лойиҳалар молиялаштирилиб, унга хорижий инвестициялар жалб килинмокда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги Фармонида белгилаб берилган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишининг “Иктисодиётни ривожлантириш ва либераллаштиришнинг устувор йўналишлари” бўйича мамлакатга тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб этишда инсон тараккиёти омилини ривожлантириш йўлларига каратилган масалалар белгилаб берилган[1].

[1] Ўзбекистон Республикаси Президентининг ПФ-4947-сон “2017 - 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегияси” // Тошкент. 2017 йил 7 февраль